

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilitsyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 25 D	

Nekünk nem rendeletek kellene, hanem becsületes tisztviselők — mondja Davidovity Ljuba.

Beograd, aug. 15.

A vezető politikusok legnagyobb részének távolléte miatt Beogradban tegnap se volt semmi jelentősebb esemény. Az egész politikai érdeklődés és aktivitás az ország belseje felé terelődik, ahol a népgyűléseken több-kevesebb fontosabb és jelentéktlenebb kijelentések hangzottak el, amelyek visszhangja csak ma fog megszólalni majd Beogradban.

Marinkovity külügyminiszter tegnap autón Belackvára érkezett, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. A város élén Milunovity Tósa, a demokrata-párt helyi szervezetének elnöke fogadta és üdvözölte, majd a városházára mentek, ahol Sztajity polgármester üdvözölte a külügyminisztert, aki azután a városháza erkélyéről tartott nagy beszédet az összegyűlt lakosságnak. Beszédében a mostani választás fontosságát hangsúlyozta, amely az eddigiektől eltérően nem a nacionalista eszmék uralomra jutásáért folyik többé, hanem a munkáért. Az eddigi áldatlan politikai helyzetnek meg kell szünnie és át kell hogy vegye uralmát minden téren az alkotó munka.

Davidovity Ljuba Banjalukán tartott igen látogatott népgyűlést, a melyen kijelentette, hogy a mostani választások nem pártharcok lesznek, hanem annak az eldöntése, hogy ki van a demokrácia mellett és ki van ellene. A demokrata-párt teljes egyenlőséget akar. Nem akar meghódítottakat, hanem egyenlő jogu, szabad polgárokat. Ezért követeltük a szabad választásokat, hogy a nép maga nyíltan döntsön sorsa fölött.

Követeltük a törvényt nem tisztelő tisztviselők leváltását, de ezt a követelésünket csak részben teljesítették.

Vukicsevity miniszterelnök körrendeleteket ad ki folytonosan, de senkinek sem hallgatja meg őket. Nekünk nem rendeletek kellene, hanem becsületes tisztviselők. Ezért fontos a tisztviselői kar leváltásának a keresztülvitele.

Ezután a demokrata-párt gazdasági politikáját ismerteti, amely abban nyilvánul meg, hogy mindazon gazdasági kedvezményeket, amelyek eddig csak a protekciók élvezhettek, általánossá tegye. A demokrata-párt mondotta, mindent meg fog tenni, hogy a korrupciót és erőszakot üldözze. Becsületet kívánunk az egész országbán.

Dr. Spahó Mehmed Boszanszka-gradistén tartott népgyűlést, a melyen a blédi paktum dolgával foglalkozott. A paktum mondotta,

csak két ember magánbeszélgetése, amelyből a demokratszka zajednica nélkül nem lehet semmi.

Korosec Antun dr. Reichenburgban tartott népgyűlésén a jövő parlament programját vázolta. A választási törvényt revízió alá kell venni, ugyszintén a tartományi és járási önkormányzatokról szóló törvényt is. Ellenfeleink — mondotta — nagy lármát csapnak abból, hogy én a miniszterelnökkel titkos paktumot kötöttem és népgyűléseinken az ország belső rendjét átváltoztató dolgokat követelek. El-

lenfeleink nagyon feledékenyek, mert ha figyelmesen elővonnék a kormánynak a szkupstina felosztásáról szóló indokolását, úgy ugyanezeket a dolgokat találnák meg abban.

Radics Sztepán Petrovaradinben tartott népgyűlése igen élénk és látogatott volt. Beszéde elején a kormánnyal foglalkozott és kijelentette, hogy

a miniszteri helyekre nálunk olyan emberek kerülnek, akik nem biztosak a maguk tehetségében és agilitásában. A művelt

nyugati államokban sokkal tehetesebb emberek nem mernek vállalkozni a kormányzó helyek betöltésére, mert attól tartanak, hogy nem tudnak megfelelni a kívánalmaknak.

Kifejtette beszéde végén, hogy pártja legkevesebb száz mandátumot fog kapni az új parlamentben, amelynek a földmivesszártsággal egyetemesen a legnagyobb és legerősebb pártja lesz. Horvátországban 52—57, Dalmáciában 12—15, Boszniában 12—15, Vajdaságban 5—8, Sumadijában 5—20, Crnagórában 3—8 mandátumra számít.

A radikálisok, Radics szerint, körülbelül negyven-ötven mandátumot fognak veszíteni.

Risztics és Loose tegnap délután elindultak az óceán átrepülésére.

Dessau, aug. 15.

Az óceánrepülés startját szombat-ról el kellett halasztani, mert az Atlanti óceán fölött dühöngő viharok oly nagymérvűek, hogy gondolni sem lehet az utazás sikerére. Valószínű, hogy Risztics és Loose hétfő délután startolnak.

A városban kétszáz külföldi újságíró várja a startot. Az óceánrepülésben résztvevő amerikai riportert: Knikebocker a Pesti Hírlapot tudósítani fogja és jelentéseit már utközben írja meg, amelyeket nagy

gummilabdákban helyez el és egy dobja le a hajónak, hogy rádióan azonnal továbbítsák.

Az óceánrepülő két Junker-gép aránylag kicsiny. Egyedüli ujtás rajtuk, hogy a légszavár acélkemény dur aluminiumból készült és a szárnyak belül üresek és egyidejűleg benzintankokként szolgálnak, majd kiürülvén esetleges kényszerleszállás esetén uszóhólyagokként működnek.

A ma reggeli távirati jelentés szerint, a Junker-gépek az eredeti

tervről eltérően nem ma délután, hanem már tegnap, vasárnap délután hat óra huszonegy perckor startoltak a nagy utra.

Elsőnek a Bremen szállt föl Loose és Braman pilótákkal és a Nord-Deutscher Lloyd sajtófőnökével, Brimefelddel. Hat óra huszonöt perckor Risztics és Edzár pilótákkal Európa, a melyen még Knikebocker amerikai újságíró utazik.

A miniszterelnök az éjszaka Blédben utazott, hogy a királynak a politikai helyzetéről referáljon.

Beograd, aug. 15.

A király tegnap éjjel érkezett vissza Münchenből Blédbé.

Vukicsevity miniszterelnök tegnap éjjel tizenegy órakor elutazott éppen ezért Blédbé, hogy a királynak je-

lentést tegyen a politikai helyzetéről.

Az audienciának az utolsó napok szenzációs eseményei miatt igen nagy jelentőséget tulajdonítanak politikai körökben.

Felmentették Becskerek város képviselőtestületét.

Az új kiegészített tanácsot néhány napon belül kinevezik.

A Torontál jelentette a napokban, hogy a helyi politikai körökből kiszivárgott hírek szerint, felmentik Becskerek város képviselőtestületét és a városi ügyek intézésére új kiegészített tanácsot neveznek ki. Az új képviselőtestület összeállításánál a pártok mai erőviszonyait veszik figyelembe és ezeknek a szempontoknak szem előtt tartásával állítják össze a képviselőtestületi tagok új névsorát.

Tegnapra megjött a belügyminisztérium távirati rendelete, a melyben felmenti Becskerek város képviselőtestületi tagjait a tisztességük alól. A rendelet alapján kiértékelik a felmentett tagokat a belügyminisztérium határozata felől és megteszik a szükséges javaslatokat az új kiegészített tanács kinevezésére. Az új képviselőtestület, értesülésünk szerint, néhány napon belül kinevezik, mert nincs kizárva,

hogy még a választások előtt városi közgyűlés összehívása válik szükségessé és ilyenformán Becskerek városa nem maradhat képviselőtestület nélkül.

Az erdélyi magyarok a szegény pesti gyermekekért. Ismeretes az az akció, amelyet az erdélyi és a budapesti jótékony egyesületek kölcsönösen indítottak abban az irányban, hogy a budapesti szegénysorsu gyermekeket erdélyi üdülőtelepeken helyezik el néhány hetes üdülésre. Az első csoportban 90 gyermek érkezett Biharpuspókibe, akik a budapesti személyvonathoz csatolt hatalmas külön Pullmann-kocsiban tették meg az utat s aránylag fáradság nélkül utaztak. A gyermekek fogadtatása, illetve kísérőiktől való átvétele után reggelit kaptak, majd gondoskodtak szétosztásukról. A kilencven pesti gyerek közül a nyarat Élesden tölti 24. Nagybárodon 7. Érmihályfalván 6. Székelyhídon 7. Margittán 9. Mezőtelegden 6. Tenkén 13. Szilágyosomlyón 2 és Szalontán 25, ahová még a mai nap folyamán el is kísérték a sápadt kis pesti csemetéket.

Amikor Apponyi Albert Becskereken járt...

Makfalvay államtitkár bukása. — A becskereki németiség a függetlenségi zászló alatt. — Muzslya döntötte el a választást.

Várady Imre a régi politikusról és a régi politikáról.

Becskerek, aug. 15.

Az előszobában bábeli hangzavar. Az ajtó mellett szerbek beszélgetnek halkán, odébb magyar szó cseng ki a szavak muzsikájából, a románok a mondanivalójukat vitatják meg mégegyszer, a tótok pedig a szónokot jelölik ki éppen és végre is megegyeznek abban, hogy egy kis tömzsi emberke fogja a vezető személyét alakítani, a németek a legcsendesebbek, ők német alapossággal, már otthon megegyeztek mindenben, csak a sort várják, hogy a Herrn Abgeordnetennek előadhassák kívánságaikat.

Bent a szobában élénk beszélgetés folyik. Időnkint kihallatszik a megszólítás:

Domnule Várady...

Néhány perc múlva nyílik az ajtó és a küldöttség meglegedetten távozik.

Várady Imre barátságos mosollyal üdvözlö a várakozókat, mindenkihez van néhány kedves meleg szava, néhány percnyi türelmet kér, amíg a korábban jött küldöttségekkel végez.

Tíz perc múlva rám kerül a sor és Várady — be sokszor csodáltam végtelen türelmét. — kedves figyelmes őszinteséggel rázza a kezemet és beinvitál a szobájába, pedig már unhatja az elrabolt tíz perceket, amelyekbe egy-egy interjú kerül. De Várady nálam nincs zárt ajtó, — megértő barátja ő minden igazságos ügynek — és amily örömmel köszöntött engem olyan meleg szeretettel fogadta a vidéki bérest, akinek a gazdája ellen van panasa.

Érzem, hogy elnézést kell kérem drága ideje lekötéséért, de ő lebilincselő modorával hamar átsiklik az udvariassági formákon és nem telik bele öt perc, már folytatja az emlékezést.

Mesél a mult, a régi politikáról és a régi politikusról, a régi választásokról, Apponyiról, Tomity Jásáról, Juszt Gyuláról, Mrksityről, a tízes szerb népszónokról és a többiekéről, akik nagyrészt elköltöztek már a földi árnyékvilágból, de itt hagyták tanításukat és politikai ideáikért folytatott nemes küzdelmük oktató emlékeit.

— „A régi Torontálvármegye választói kerületi beosztása szerint, tizenhárom országgyűlési képviselőt küldött be a magyar nemzetgyűlésbe — kezdte Várady az emlékezéseit. — Évtizedeken át rendszeren beszállított tizenhárom kormánypartit, történtek ugyan ellenzéki kísérletek, de ezek évtizedeken keresztül eredményre nem vezettek. A mult század nyolcvanas éveiben Becskerek városában Mihajlovity Miksa, az Apponyi Albert vezetése alatt állott, akkoriban ugynevezett mérsékelt ellenzéki programmal szereplő párt listáján lépett fel. Szokatlanul heves választási küzdelem után hét szavazat döntötte el a többséget és ez az eredmény nagyon megbolygatta az akkori vezetők, de különösen az akkori főispán nyugalmát és hogy többé ilyen meglepetéseknek ki-

téve ne legyenek, telepítették ide a város határába Muzslya község telepeseit. Hogy a mindenkor kormány szavazataik felett mindenkor rendelkezessék és szavazataikkal ellensúlyozhassa Becskerek város netaláni ellenzéki törekvéseit, a telepes szerződéseket olyan súlyos feltételekkel látta el, hogy Muzslya község örök függőségi viszonyba került a kormánnyal szemben. Egy-két választáson keresztül e függőséget a kormány kitűnően kihasználta és Muzslya községére, mint kormánypárti szavazókra feltétlenül számíthatott is. Érdekeivel, a község fejlődésével és a mindinkább nagyobbó nyomorral a főispánok egyáltalán nem törődtek, vagy csak a választások előtt tettek mindenkor biztató, de soha be nem tartott ígéretek.

Szabó Ferenc megválasztásakor történt először, hogy a lenyomított kis Muzslya község a kormány jelöltjével szemben, nagyrészt Szabó Ferencre adta le szavazatát, majd az 1905-ös választásokon jóformán egész Muzslya reám, az ellenzéki függetlenségi jelöltre szavazott és így döntötte el tömör egységben való felvonulásával az 1905-iki választási eredményt az én javamra.

Magában Becskerek városában a függetlenségi zászló legtömörebb serege a város német ajku polgáraitól regrutálódott. 1905 január 26-ikán jött le Apponyi Albert gróf, a függetlenségi zászló segítségére és ekkor, ha jól tudom a helybeli Weiterschan-család gyönyörű szürke négyesfogattal várta a németiség akkoriban nagy kedveltjét, Apponyi grófot. A nagy tömeg lelkesedése, felvonulása, olyan impozáns és leirhatatlan volt, amilyent Becskerek városa sem azelőtt, sem azóta nem látott. A januári nagy hideg ellenére bátran mondhatjuk, hogy a hivatalnoki kar kivételével az egész lakosság az állomásnál várta Apponyi megérkezését. Az Aradáci uton végigvonulva, a tömeg annyira körülzárta a négy ló által vontatott hintót, hogy a menetet csak lépésről-lépésre haladhattott. Beszédjét Apponyi a Főtéren, a plébánia előtt felállított nagy pódiumon hó hullása közepette tartotta meg, rengeteg néptömeg előtt, mert a nagy téren ugyszólván ember-ember hátán állott. A választás január 28-ikán, az ellenzéki zászló fényes győzelmével végződött. E győzelemre felszabadult az addig lebilincselte ellenzéki szellem és városunk talán vármegyénk nagy előnyére is, ellenzéki képviselőt küldött a parlamentbe. Az elfeledett Becskerek városa a fényes ellenzéki győzelemmel a politikai érdeklődés központjába került.

Makfalvay Géza földmivelésügyi minisztériumi államtitkár, az ellenjelöltem, a vélt győzelem biztos reményében Becskerekre jött le, hogy a mandátumát átvegye, Becskerekből ugyan édes keveset látott, de őt sem igen láthatta a város, mert az eredmény kihirdetése után

az éjjeli vonattal elhagyta Becskereket.

Makfalvay államtitkárán kívül azután Becskerek vendégül üdvözölhette újból Apponyi Albert grófot, mint vallás- és közoktatásügyi minisztert, Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi minisztert és a Kiss Ernő-szobor leleplezése alkalmából Juszt Gyula akkori képviselőházi elnököt, harminc képviselő kíséretében.

A csakhamar újból kiirt képviselőválasztások alkalmával itt járt maga Tomity Jása és erősen agítált a becskereki radikális-párt hívei körében a függetlenségi zászló érdekében. Itt volt Mrksity Jása, a szerb nemzeti radikális-párthoz tartozó első szerb paraszt képviselő, aki

szerb és magyar nyelven tartott szónoklatával gyújtó népszónoknak bizonyult. Juszt Gyula és Mrksity Jása egy pódiumról szónokoltak, rokonérzelmüknek adtak kifejezést és úgy véltük, hogy a magyarság és a szerb nemzeti radikális-párt között a fegyverbarátságot beláthatatlan időkre összekovácsoltuk.

Eddig terjedhetett a beszélgetésünk, bucsút kellett vennünk, mert odakint már türelmetlenül várakoztak a küldöttségek. És két perc múlva újra felhangzott a

Domnule Várady...

Várady Imre visszazökkent a jelenbe.

k. j.

Beszüntették a becskereki Berberszki-hid építését.

Bonyodalmak egy hidépitési engedély körül.

Becskerek, aug. 15.

Berberszki Gyurica nyug. becskereki polgármester, a volt Daunféle téglagyár hatalmas telkét, mint ismeretes, parcellázta és házhelyeknek adta el. Hogy a lakók közlekedését megkönnyítse, gyalogjáró hidat épített a városi közbúgóhid tájékán, amely az ugynevezett Berberszki-telepet összeköti a várossal. A hid építéséhez megkapta az illetékes hatóságok elvi hozzájárulását és ennek alapján megindította a munkálatokat.

Az új vashid vázát egy helybeli iparoscéggel készítette el és a konstrukcióját már fel is szerelték a helyszínen, csupán a palló lefektetése és kisebb lakatosmunkálatok volnának hátra, amelyek befejezése után a hidat átadhatná rendeltetésének. A napokban azonban váratlanul félbeszakadt a munka, a bec-

kereki államépítészeti hivatal a fennálló rendelkezésekre való hivatkozással, beszüntette a hid további építését. Az államépítészeti hivatal a hidépitési engedélyt követelte, amit, hir szerint, Berberszki nem tudott felmutatni, mert a hid építéshez kizárólag elvi hozzájárulása van. A két ellentétes álláspontot nem sikerült összeegyeztetni és a tárgyalások vége az lett, hogy a hidon váratlanul félbeszakították a munkát.

Berberszki Gyurica most lépéseket tesz a határozat hatálytalansítása és az engedély megszerzése érdekében. Az ügy kimenetelét érdeklődéssel várják, az érdekelt telektulajdonosok, akik csak nagyobb kerülővel tudják telkeiket megközeleltetni, míg ha a hid elkészül lényegesen rövidebb idő alatt érnek el otthonukba.

„Mindenki maga fizesse az adóját.”

Az iparosok alkalmazottaik adójáért az anyagi felelősség megszüntetését kérik.

Becskerek, aug. 15.

Az 1927—1928. évi pénzügyi törvény, mint ismeretes megszüntette a százalékos munkásadót és helyébe negyedosztályu kereseti adót léptetett életbe a képesített ipari és kereskedelmi alkalmazottak részére. A negyedosztályu kereseti adó fizetésére mindazok az ipari és kereskedelmi segédek kötelezettek, akik a megfelelő tanoncévek leszolgálatával szereztek meg a pályájukhoz szükséges képesítést. Az új adó letörlesztéséért a pénzügyi törvény a munkaadót teszi felelőssé, akinek azonban jogában áll a befizetett összeget levonni. Az adó azonkívül, súlyos anyagi felelősséget állapít meg, sok munkát ad a munkaadóknak, mert bonyolult kiszámítása és ügyvezetése valóságos könyvezetést tesz szükségessé.

A negyedik osztályu kereseti adó fizetése, behajtása és nyilvántartása körüli számtalan bonyodalom arra indította a becskereki iparostársadalmat, hogy mozgalmat indítson a terhes munka áthárítása érdekében. Az iparosság ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy az iparosnak éppen elég munkát és gondot ad a saját adója, a más adó-

jáért már nem viselheti a felelősséget és azért helyénvaló volna, hogy az alkalmazottak adóját a pénzügyi hatóságok az alkalmazottakon hajtásák be és a bevallási iverk kitöltését és beszolgáltatását is velük végeztessék. Az iparosság kívánsága az, hogy általában függetlenség az alkalmazottak adóját a munkaadó adójától és az anyagi felelősséget is csak az alkalmazottal szemben állapítsák meg.

Értesülésünk szerint, a terv mind szélesebb körben terjed és mindennél kedvező fogadtatásra talált. Ipari körökben arról beszélnek, hogy rövidesen értekezletet hívnak össze, amelyen szóvá teszik a munkaadó anyagi felelősségével kapcsolatos bonyodalmakat és memorandum formájában azzal a kérelemmel fordulnak a kormányhoz, hogy a törvényhozás útján megfelelőképpen változtassa meg a negyedik osztályu kereseti adóról intézkedő pénzügyi törvény idevonatkozó rendelkezéseit.

Hir szerint, a szubotocai iparosság ilyen értelmű határozatot is hozott már, de megvárja a többi iparosok csatlakozását és azután jár el együttesen a kormánynál.

HIREK

Halálozások. Vaszilcsin József kunszentmiklósi tanító, aki édesanyja és nővére Vaszilcsin Julia beloblátói óvónő látogatására jött, f. hó 13 án, szombaton éjjel életének 45-ik és tanítóskodásának 27-ik évében 3 napi betegskedés után váratlanul elhunyt. Temetése f. hó 16 án délelőtt fog végbemenni Velikibecskerekben a róm. kat. temetőben, amikor is az itteni családi sírboltban örök nyugalomra helyezik.

Öszinte részvételt vettük a hírt, hogy özv. Rakovitz Paulina szül. Georgevity urasszony nyolcvanhat éves korában meghalt A tekintélyes matróna halála nagy és előkelő rokonságot borított gyászba.

Uj városi főügyész. Megírta a Torontál, hogy dr. Diermekov Dusan becskerei városi főügyész állásáról benyújtotta a lemondását. A belügyminisztérium helyébe távirati rendelkezéssel, dr. Zsupunski Isza volt városi főügyészt nevezte ki, aki hivatalát már át is vette elődjétől.

KELET ÁRNYA, gyönyörű kivitelű keleti dráma, ma először az „Orient”-ben.

Krafft István a Felsőbánságban. A német-párt felsőbánsági pártvezetősége meghívására Krafft István dr., a német-párt országos vezére, augusztus 25-ikén a Becskerek-kikindai választókerületbe érkezik és itt több népgyűlésen vesz részt. Krafft István dr. értesülésünk szerint, 25-ikén Nincsitevón (Párdányon) 26-ikán pedig Jásatomityon (Módoson) tartózkodik és mindkét helyen népgyűlés keretében ismerteti a párt programját.

Népgyűlés Szrpszkaaradácson. A szocialista-párt vasárnap Szrpszkaaradácson népgyűlést tartott, a melyen Jankovity Dragoljub és Sztankov Bogoljub szólalt fel és ismertette a szocialista-párt programját.

Felozlatott egyháztanács. A bányásági apostoli adminisztratura felozlatta a novakanjizsai egyháztanácsot és a kanjizsai hitközség élére gondnokságot nevezett ki.

KELET ÁRNYA, gyönyörű kivitelű keleti dráma, ma először az „Orient”-ben.

Mintavásárok. Zágrebban augusztus 28-ikától szeptember 5-ikéig bezárólag mintavásárt tartanak. Igazolmányok harminc dinár ellenében, a bányásági kereskedelmi és iparkamarában kaphatók. A szokásos kedvezmény (vasuton stb.) ezúttal is biztosítva van. — Pozsonyban augusztus 21-ikétől, szeptember 2-ikéig mintavásár lesz.

Dr. Popovity Jován szemspeciálista és operateur a becskerei kórház szemészeti osztályának főorvosa, a berlini egyetemi szemklinikára volt asszisztense rendel szembetegnek naponta d. e. 8—10-ig, d. u. 2—4-ig Aleksandrova (Fő ucca) 11. I. em.

Sofförvizsga Becskerekben. A becskerei rendőrfőkapitányság közlése szerint, a legközelebbi sofförvizsgát augusztus 18-ikán, csütörtökön délelőtt tartják meg. Jelentkezni a rendőrfőkapitányság közlekedési osztályán lehet.

Adomány. Tzr. G. J. a Torontál utján 50 dinárt adományozott a római katolikus árvaháznak.

Mennyi arannyal rendelkeznek a világ jegybankjai.

London, aug. 15.

A londoni Barclay-bank vezérigazgatója, Frederick C. Goode-nough érdekes összeállítást készített az egyes államok valutáinak aranyfedezeteiről, amely a következőképpen fest:

Albánia: 33% arany.
Chile: 50% arany vagy devizák.
Columbia: 60% arany és aranydevizák.

Danzig: 33.33% arany és követelések a Bank of England-del szemben.

Finnország: 100% arany és devizák 1200 millió finn márkára.

Guatemala: 40% arany vagy aranyváltók.

Lettország: Az első 100 millió lat 50% arany vagy devizák: 1500 millió felül 101% arany vagy devizák.

Litvánia: 33.33% arany.

Madagaszkár: 33% arany, érmek és külföldi követelések.

Mexikó: 50% arany.

Ausztria: Arany és devizák:

20% az első öt évre, 24% a következő öt évre 28% a harmadik öt esztendőre és 33.33% a következő esztendőkre.

Peru: 50% arany és devizák.
Lengyelország: 30% arany és devizák.

Oroszország: 25% arany, más nemesfémek és váltók.

Délafrika: 40% arany.

Svédország: 50% arany.

Csehszlovákia: 20% az első évre (ebből 75% arany és 25% aranyváltók), évenként egy százalékkal növekedve 35%-ig.

Magyarország: Arany, ezüst és devizák: 20% az első évre, 24% a következő évre, 28%-a a harmadik öt esztendőre és 33.33% a további esztendőkre.

Északamerikai Egyesült-Államok: 40% arany a szövetségi bankjegyekre.

A kimutatásból az aranyvalutával rendelkező államok közül hiányzanak India, Németalföld, Svájc, és Nagybritannia. Nem szerepelnek az összeállításban Közép-európából Jugoszlávia és Románia, amelyek valutáris aranybázisa még bizonytalan.

Rendkívül érdekes

az illusztrált, népszerű rádiójárást, a „Radiowelt”
64 oldal terjedelemben (résnyomás).
Az összes európai leadóállomások programjának kivétel nélkül érdekes aktualitások és értékes technikai cikkek. Egyes példányok ára 8 dinár.
Mutatványzámat ingyen kltld
a Wiener Radioverlag, Wien, I.,
Postalozzingsasse 6/38. 655

KELET ÁRNYA, gyönyörű kivitelű keleti dráma, ma először az „Orient”-ben.

Forgalmas volt a becskerei nyári vásár. A becskerei nyári vásár, amelyet pénteken, szombaton és vasárnap tartottak meg, szinte szokatlanul jól sikerült, amiben nagy része volt a szokatlanul kedvező időjárásnak is. Amire már régen nem volt példa, a mostani vásáron nem esett az eső és mindvégig csillagos és felhőtlen égbolt kacérkodott a vásáriakkal. Szombaton este ugyan záporoszerű eső indult meg, de csak tíz percig esett, utána kitisztult az ég és reggelre a vásárlók nagy örömeire kifogástalan kánikulai hőség köszöntött be újra. A vásárra különben nagymennyiségű állatot hajtottak fel, különösen sertés volt sok és az óriási kínálattal szemben mutatkozó mérsékelt kereslet folytán az árak meglehetősen alacsony vonalon mozogtak. Mindazonáltal, hogy aránylag nem volt túlságosan nagy kereslet, mégis sok vétel történt, különösen sertéseket vásároltak nagy tételekben. A kirakóvásár erősen közepes volt és nagyjából kielégítette az eladók várakozásait. A vásár forgalmáról készült kimutatások összegezését még nem fejezték be és így számszerű adatok még nem ismeretesek.

Közbiztonsági tekintetben a rendőrség minden szükséges intézkedést megtett és sűrűn tartott razziaikkal megakadályozta, hogy a vásárt a vidékről jövő gyanus elemek előzhessék. Péntekre és szombatra megtelt a rendőrségi fogda gyanus egzisztenciákkal, akik pénz és minden igazoló irat nélkül jöttek vásárolni és általában nem tudták elfogadható módon megmagyarázni, hogy mit keresnek Becskerekben. A letartóztatottakat igazoltatásuk után illetőségi helyükre toloncolták.

KELET ÁRNYA, gyönyörű kivitelű keleti dráma, ma először az „Orient”-ben.

Dr. Jocity Milorád nyug. főállamügyész ügyvédi irodáját Noviszádon Zseljeznicska 66. sz. a. megnyitotta. Irodavezetője Dr. Grubity Andra volt velikibecskerei főjegyző.

A legujabb csodabogár. A temesvári vasutagazgatóság Európában egyedülálló rendelettel blamáta Románia jóhírnevét. Körendelet utasítja ugyanis az állomásfőnökségeket, hogy a pályaudvarokon az idegen nyelvű, magyarul és németül megjelenő napi- és hetilapok, folyóiratok és könyvek csak olyan számban árusíthatók, hogy az eladásra kerülő újságoknak és könyveknek legfeljebb negyven százaléka lehet német vagy magyar nyomdatermék. Ezt a negyven százalékot is csak olyan helyeken engedélyezi a rendelet, ahol a lakosság túlnyomó többsége a kisebbségek közül kerül ki. Öszintén szólva, nem értjük ezt a rendeletet. Minden intézkedésnek van valami célja. Ennek a rációját sehol sem találjuk. A pályaudvarokon a lapokat az utazó közönség részére árusítják. Mi összefüggésben van az utazóközönség lapszükséglete az illető város lakosságának nemzeti elosztásával? Az utazóközönség nem a nemzeti viszonyokhoz alkalmazkodik utazásában, hanem szükségleteihez. Ha ezt a rendeletet ad absurdum akarná vinni a vasuti vezérigazgatóság, — bár a rendelet mostani formájában is eléggé abszurd — akkor meg kellene állapítania azt is, hogy a kisebbségek is csak olyan arányban indulhatnak az egyes pályaudvarokról, amilyen arányban az illető városban laknak. A vezérigazgatóság azonban ezt nem teszi, mert nagyon jól tudja, hogy a vasut üzlet és ezen üzlet fentartásához szükség van a kisebbségi utasokra is.

Jégszekrények legjobb kivitelben, legpraktikusabb beosztással, kevés jégfogasztással, legolcsóbb ár mellett Benoze Antal és Fia cégénél, Velikibecskerekben.

Prima minőségű harisnyák, válogatott szép áru, garancia minden párért. Népbank r.-t. rövidáruosztálya.

Vizsgák a becskerei főgimnáziumban. A becskerei állami főgimnáziumban és a párhuzamos magyar osztályban augusztus 24-ikétől, 31-ikéig bezárólag tartják meg a tanév elején szokásos javító-, osztálykiegészítő- és magánvizsgákat. A vizsgák iránti kérvényeket legkésőbb augusztus 15-ig bezárólag kell az intézet igazgatósága címére benyújtani. Az osztályvizsga kérvényére öt dinár okmánybélyeget kell ragasztani és tantárgyankint tíz dinárt kell bélyegben mellékelni. Magántanulók az alsóbb osztályok kérvényeire negyvenöt, a felsőbb osztályok folyamodványaira hatvanöt dinár bélyeget ragasztanak.

Brigantik a Bégában. A kánikula következtében mind élénkebbé váló furdósezon egy újfajta tipust teremt ki, amelynek képviselőit a furdóközönség röviden „strandbrigantik”-nak keresztelt el. Ismertetőjelük az, hogy minden furdó hölgyet inzultálnak és legfőbb igyekeztük az, hogy a kánikula elő a Béga hüs hullámaiba menekülő békés polgároknak és urinóknak elviselhetetlenné tegyék a furdózt. Hangos csatakiáltással, mint a Cooper-regények nekivadult szü-indiánjai rohannak neki minden érkező uriaszonnynak vagy urileánynak és egész vizzuhatagokat fröccsenenek szemükbe, úgyhogy a szegény áldozat prüszkölve menekül a partra. Minden ilyen „vitéz” műveletet azután harsongó kacajjal kísérik a vállalkozó szellemű ifjak, akik abban a szent hitben ringatják magukat, hogy valami nagyszerű tréfát eszeltek ki az unalmas furdósezon tarkítására. Tegnap délután azután megjárta egy ilyen vállalkozó szellemű ifjanc, kinek igen csattanósan bizonyították be, hogy nem mindenki hajlandó eltűrni ezeket a durva tréfákat. Egy 19—20 év körüli fiatalember egész délután azzal szórakozott, hogy lebukott a víz alá és végigfogdosta a víz alatt a furdó uriaszonyokat és urileányokat, nagyszerűen mulatva a meglepett sikolyokon és megbortránkozó rendreutasításokon. Az egyik uriaszony azután megvárta míg felbukkan a vízből az ifju lovag és két csattanós pofonnal honorálta a sikerült viccet, a körülötte állók élénk helyeslése mellett. Miután pedig többen hasonló fellépésre készültek, a fiatalember jobbnak látta eltűnni és másfelé áttenni működési színhelyét.

Sport

Fotball.

Obility—Zsak 4:4 (3:2). Barátoságos. Bíró Jankovity. Nagy meglepetést keltett a fenti eredmény, mert mindenki a bajnoki csapat hatalmas győzelmét várta. Heves Zsak támadással indul a játék, de csakhamar Obility veszi át a kezdeményezést, de a 12 p. Sztokity öngóljával Zsak vezetéshez jut. A 16-ik percben Magda egyenlít a 18-ik percben Oltyán II. megszerzi a vezetést, amit Hadrijana 19 percben egyenlít majd a 23. p. Nedity 11-esből beállítja a féldőeredményét. A második féldőben Zsak ugyszólván állandó fölényben játszik, csak a bíró nem engedi gólokban kifejezéshez jutatni. Az Obilityból Sztanulov, Sztokity Petrovity és Pod-

Orient Bioskop

Hétfőn, aug. 15-én 3, 5, 7 és 9 órákor
Kedden, aug. 16-án 5, 7 és 9 órákor

Kelet árnya.

Gyönyörű kivitelű keleti dráma
6 felvonásban.

Főszereplők: Evelin Brent, Mildred
Harris, Frank Mayo, Norman Kerry.

Jön! Harry Liedtke! És egy kétfelvonásos vigjáték.

gradszki, míg a Zsombok Egyedi, Drakulity és a trió volt jó.

Tegnap nagy érdeklődés mellett folyt le Beogradban a Hungaria budapesti csapatnak a Beogradi Sport Klubbal folytatott mérkőzése. A mérkőzést Gebel (Bécs) bíró vezette kitűnően.

Hungaria—BSK 4:2 (2:0).

Uszás.

A tegnapi uszodai háziversenynek csak három számát tartották meg. 50 méteres gyorsuszás: 1. Várady Tibor. 2. Gergely.

Műugrás: 1. Gergely. 2. Dávid. 3. Treisz

A vízpoló a junior csapatnak a szeniorokon való 4:2 arányú győzelmével végződött.

Atlétika.

BBTE—KAOE közösen rendezett nemzetközi atlétikai viadalának eredményei:

200 m gátfutás: 1. Somfai (MAC) 25.8 mp. 2. Magyar (KAOE) 26.3 mp. A berlini Duncker időben a negyedik.

Magasugrás ötös csapatversenyben Budapest bajnokságáért: 1. BBTE 168 átlaggal. 2. MAC 164 átlaggal.

Magasugrás (egyéni): Udvardy (BBTE) 180 cm. Sztaniszlav (Eperjes) 175 cm.

1500 méteren 1. Belloni (MAC) 4 p 9 mp.

Izvrz. br. 436/1927. 1594

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. od 1881. objavljuje, da će se usled odluke broj 2221/1927. novobečejskog kralj. sreskog suda a u korist ovrhovoditelja Vide Kikity protiv ovrhenika iz Novog Bečaja, radi namirenja tražbine od 14.000 dinara i s. prip. na javnoj dražbi prodati pokretnine popisane u plenidbenom zapisniku br. Gr. 2221/1927. i to poimence: razno pokuštvo procenjene na 9200 dinara.

Dražba će se održati dana 20. avgusta 1927. u 10 sati pre podne u Novom Bečeuju.

Kupac je dužan na osnovu §§-a 107. i 108. zak. čl. XL. od 1881. preuzeti kupijenu stvar i odmah isplatiti.

Novi Bečej, 30. jula 1927.

Barleković,
kralj. sudski izvršitelj.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Velikibecskerek, Etvesova u. 5. Fuvarlevelek a „METEOR” irodában, Wilsonov trg 1. (Korona-szállóval szemben) is leadhatók részemre.

Hirdetmény.

Nemacskiemir község képviselő-testülete 17/1927. számú határozata alapján bérbeadja f. évi augusztus hó 28-án délelőtt 9 órákor — a község házában — a községi nagy-kocsmát 3 évi időtartamra. Bérlo a kocsmát f. évi október 1-én átveheti.

Közelebbi feltételek megtudhatók a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt.

Községi előjáróság
Nemacskiemir.

1572

Azonnali belépésre kerestetik
egy tisztességes

asszony,

ki az egész háziteendőket és főzést is elvégzi. 1574

Érdeklődni a BALKÁN BIOSKOPBAN

Rózsaburgonya

érkezett és minden mennyiségben kapható

Özv. Guttman Jakabné és Fianál
Velikibecskerek. 1577

4 evezős csónak

eladó.

Megtékinthető „Abazzia” strand-fürdőben. 1591

Cím a kiadóhivatalban.

Felvétel

a Messinger Karolin-féle
leánynevelő-intézetbe
Velikibecskereken.

A 25 év óta Velikibecskereken fennálló, a város központjában fekvő, minden modern kivánalomnak megfelelő leánynevelő-intézet, melyben egy év óta az állami szerb leánygimnázium el van helyezve, felvesz növendékeket 7 éves kortól 16 éves korig. Privát tanítás: német, francia, angol nyelvben, zenében, kézimunkában. Kitűnő ellátás, szigorú felügyelet.

Prospektust kívánatra küld az
Igazgatóság.

Szerb, magyar, német nyelvet bíró,
néhány középiskolai osztályt végzett fiú

fizetéses gyakornoknak

azonnal felvétetik.

PRAVDA könyv- és papírkereskedés

Hulladékot,

mint ócska vasat, fémeket,
rongyot, csontot és szabók-
tól új posztót legmagasabb
napi áron vesz. 1437

O BNOVA D. D. Velikibecskerek.
Elemirszki ut. (arég. állomás közelében)

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál
Veliki Bečkerék, obličina (Zápolva) u. 1. sz.

Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatvány-
raktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyeggyártás.